

A4 BIS – co dalej ?

„Wnosimy o wyłączenie możliwości przebiegu autostrady A 4 BIS przez teren gminy Pilchowice w sposób określony w koncepcji” – można przeczytać w stanowisku Urzędu Gminy Pilchowice.

W związku z doniesieniami medialnymi o planach koncepcyjnych dotyczących budowy nowej nitki autostrady A4 bis przygotowane zostało oficjalne stanowisko skierowane do Departamentu Rozwoju Regionalnego, Regionalnego Centrum Analiz i Planowania Strategicznego Urzędu Marszałkowskiego Województwa Śląskiego zawierające uwagi do opracowywanego Regionalnego Planu Transportowego dla Województwa Śląskiego. W stanowisku zawarto merytoryczne uwagi poparte odniesieniami do już obowiązujących dokumentów strategicznych Urzędu Marszałkowskiego Województwa Śląskiego.

Pilchowice, 23 lutego 2021 roku

**Departament Rozwoju Regionalnego
Regionalne Centrum Analiz
i Planowania Strategicznego
Urząd Marszałkowski Województwa Śląskiego
ul. Ligonia 46
40-037 KATOWICE**

dotyczy: uwag do opracowywanego Regionalnego Planu Transportowego dla Województwa Śląskiego

W związku z przystąpieniem przez Zarząd Województwa Śląskiego do opracowania Regionalnego Planu Transportowego dla Województwa Śląskiego w imieniu Gminy Pilchowice zgłaszam poniższe uwagi i proszę o ich uwzględnienie podczas prac nad dokumentem.

1. Konieczność ochrony terenów zielonych gminy Pilchowice, w

szczególności obszarów znajdujących się na terenie i w otulinie Parku Krajobrazowego „Cysterskie Kompozycje Krajobrazowe Rud Wielkich”.

Zgodnie ze *Strategią Rozwoju Województwa Śląskiego „Śląskie 2030” – Zielone Śląskie* Gmina Pilchowice została sklasyfikowana w ramach *Obszarów Strategicznej Interwencji – obszary cenne przyrodniczo* jako gmina o ponadprzeciętnych walorach przyrodniczych.

Zgodnie z zapisami strategii jednym z najważniejszych wyzwań dla obszarów cennych przyrodniczo jest prowadzenie polityki rozwoju w taki sposób, by nie godziła ona w interesy ochrony przyrody.

2. Uwzględnienie przebiegu przez teren gminy Pilchowice regionalnych tras rowerowych.

Zgodnie z przyjętymi przez Zarząd Województwa Śląskiego na mocy Uchwały nr 1221/45/VI/2019 z dnia 05.06.2019 r. „ZAŁOŻENIAMI REGIONALNEJ POLITYKI ROWEROWEJ W WOJEWÓDZTWA ŚLĄSKIEGO WRAZ Z KONCEPCJĄ SIECI REGIONALNYCH TRAS ROWEROWYCH (w ujęciu korytarzowym)” przez gminę Pilchowice przebiegają korytarze ruchu rowerowego zarówno w przebiegu wschód – zachód, jak i w przebiegu północ – południe. W ramach tychże korytarzy przez teren gminy Pilchowice został wytyczony przebieg regionalnej trasy rowerowej nr 603, zaś zgodnie z przyjętą definicją regionalna trasa rowerowa to trasa o znaczeniu wojewódzkim, przebiegająca m.in. przez obszary cenne przyrodniczo i kulturowo, miejsca dziedzictwa kulturowego lub przyrodniczego.

3. Uwzględnienie aktualnych inwestycji mieszkaniowych i trendów rozwojowych na obszarze Gminy.

W gminie Pilchowice w kilku ostatnich dekadach – z uwagi na jej wyjątkowe walory przyrodnicze, stosunkowo dobrą jakość powietrza (w porównaniu do sąsiadujących z nią obszarów miejskich), brak terenów stricto przemysłowych i

inwestycyjnych – silnie rozwinęły się trendy osadnicze, dzięki którym powstały i wciąż powstają nowe osiedla mieszkaniowe. Nowe osiedla swoją atrakcyjność opierają przede wszystkim na peryferyjności względem ośrodków miejskich i towarzyszącemu im zgiełkowi i hałasowi.

4. Uwzględnienie trudnej sytuacji hydrologicznej na obszarze gminy, w szczególności w sołectwach Żernica i Nieborowice, wynikającej z konieczności budowy dwóch suchych zbiorników retencyjnych – Zbiornika Żernickiego i Zbiornika Bojkowskiego, w celu zagospodarowania wód opadowych z istniejącej autostrady A4 i centrum handlowego Auchan, Liroy Marlin. W roku 2016 gminę Pilchowice dotknęła powódź, którą najsilniej odczuli mieszkańcy sołectw Nieborowice i Żernica (w wielu przypadkach stracili oni dorobek swojego życia, w ciągu zaledwie kilku godzin gospodarstwa zostały zniszczone przez wodę). W wyniku tej klęski żywiołowej opracowana została na zlecenie Gminy Pilchowice analiza hydrologiczno-hydrauliczna dotycząca ograniczenia niekontrolowanego spływu powierzchniowego i zagrożenia powodziowego. Z dokumentu tego jasno wynika, że powodem powodzi było ekstremalne zdarzenie meteorologiczne związane z deszczem nawalnym oraz ograniczony odpływ wody z koryta Potoku Żernickiego i jego dopływów przez liczne przepusty i obiekty mostowe, które powodowały piętrzenie się wody głównie w centralnej części Żernicy.

W celu zapobieżenia podobnym sytuacjom w przyszłości (co zdaniem ekspertów jest bardzo prawdopodobne z uwagi na szczelną zabudowę, brak dostatecznej ilości tzw. terenów zielonych, na których deszcz mógłby swobodnie wnikać do gleby) istnieje konieczność wybudowania dwóch suchych zbiorników retencyjnych zlokalizowanych w północnej części Żernicy, na terenach użytkowanych rolniczo.

5. Nadanie priorytetu pierwszeństwa takim kierunkom rozwoju systemu transportowego, które w możliwie najmniejszym stopniu będą negatywnie wpływać na środowisko naturalne, tj. będą nastawione na ochronę terenów cennych przyrodniczo (takich jak

parki krajobrazowe, rezerваты przyrody, siedliska zwierząt prawnie chronionych), ochronę istniejących korytarzy ekologicznych, będą przyczyniać się do zmniejszenia emisji zanieczyszczeń do powietrza i minimalizacji hałasu.

Chodzi tu przede wszystkim o wprowadzenie takich rozwiązań jak:

- zwiększenie przepustowości istniejących arterii drogowych poprzez ich modernizację i rozbudowę (poprawa stanu istniejących dróg, ich rozbudowa o dodatkowe pasy ruchu nie tylko będą się wiązać z mniejszymi nakładami finansowymi niż budowa nowych dróg na nowych terenach, ale przede wszystkim będą się wiązały z mniejszymi szkodami dla populacji zwierząt dziko żyjących i ich korytarzy migracyjnych),
- dobrze rozwinięta siatka połączeń komunikacji publicznej (uwzględniająca kierunki poruszania się mieszkańców),
- zastąpienie przestarzałego taboru komunikacyjnego, nowym ekologicznym o wysokim standardzie podróżowania,
- wprowadzenie systemu zachęt w zakresie rezygnacji z transportu indywidualnego na rzecz transportu zbiorowego (komunikacji publicznej),
- promocja transportu rowerowego jako formy przemieszczania się z i do szkoły czy pracy.

Biorąc pod uwagę powyższe argumenty wnoszę o wyłączenie możliwości przebiegu autostrady A 4 BIS przez teren gminy Pilchowice w sposób określony w koncepcji opracowanej przez Przedsiębiorstwo Projektowo-Usługowe INKOM z Katowic.

Opracowanie to, pomimo próśb ze strony tut. Urzędu (pismo z dnia 09.01.2020 r. znak: PGN.6854.1.2020), nie zostało udostępnione w celu zapoznania się z jego treścią. Zapisy koncepcji nie były też konsultowane z lokalnymi środowiskami i samorządem, przez co – jak wskazują doniesienia medialne w tej sprawie – nie uwzględniają podstawowych uwarunkowań gminy Pilchowice takich jak: obszar o zróżnicowanych problemach

przestrzennych – dolina rzeczna (Bierawka) wraz z obszarami narażonymi na niebezpieczeństwo powodzi oraz liniowym ujęciem wody pitnej, obszar Parku Krajobrazowego „Cysterskie Kompozycje Krajobrazowe Rud Wielkich” oraz jego otulinę, tereny górnicze „Knurów” i „Szczygłowice” (i wpływ eksploatacji górniczej na powierzchnię ziemi), a także tereny przeznaczone pod zabudowę w miejscowych planach zagospodarowania przestrzennego i już poczynione przez inwestorów prywatnych wielomilionowe nakłady na rozwój budownictwa mieszkaniowego jednorodzinnego na terenie gminy.

Inwestycje mieszkaniowe na obszarach, przez które wg. opracowanej koncepcji miałyby być poprowadzona A 4 BIS, zostały zintensyfikowane w ostatnim okresie, tj. po wejściu w życie w latach 2018-2019 nowych miejscowych planów zagospodarowania przestrzennego Gminy Pilchowice.

Przeznaczenie tych terenów pod budownictwo mieszkaniowe – zarówno na etapie uchwalania Studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego Gminy Pilchowice (rok 2016), jak i na etapie podejmowania miejscowych planów zagospodarowania przestrzennego (lata 2018-2019) – było opiniowane przez Urząd Marszałkowski Województwa Śląskiego. Do żadnego z dokumentów nie zostały wniesione uwagi (pisemne uzgodnienia uzyskało Studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego Gminy Pilchowice oraz miejscowy plan zagospodarowania przestrzennego dla sołectwa Pilchowice, zaś dla planów dla pozostałych sołectw – zgodnie z art. 25 ust 2 ustawy o *planowaniu i zagospodarowaniu przestrzennym* Urząd Marszałkowski wydał tzw. zgodę milczącą), co dla naszej Gminy, mieszkańców i inwestorów stanowiło wyraźny sygnał, że inwestycje mieszkaniowe w tych terenach nie są w jakikolwiek sposób zagrożone.

Jednocześnie pragnę nadmienić, że na przestrzeni ostatnich lat tut. Organ już kilkakrotnie (pismo z 03.02.2017 znak: PG0.6721.1.2016, PG0.6721.2.2016, PG0.6721.3.2016, PG0.6721.4.2016, PG0.6721.5.2016, PG0.6721.6.2016,

PGO.6721.7.2016, pismo z dnia 14.05.2019 r. znak: PGN.6721.1.1.2019) przedstawiał swoje stanowisko w zakresie przebiegu szlaku komunikacyjnego potocznie określanego jako A4 BIS. Każda korespondencja w tejże sprawie wyraźnie wskazywała argumenty, które eliminują gminę Pilchowice jako obszar właściwy na lokalizację przebiegu tegoż korytarza autostradowej obwodnicy metropolii górnośląskiej.

Maciej Gogulla
WÓJT GMINY PILCHOWICE

Źródło: UG Pilchowice